

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317205964
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5317205964.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu: P. F., nar. X.XX.XXXX, bytom XXX XX H. C. XXX, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, konajúci prostredníctvom organizačnej zložky: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, právne zastúpený: Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s. r. o., so sídlom Ružinovská 42, 821 01 Bratislava, IČO: 36 862 169, o určení, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 7C/68/2017-89 zo dňa 05.04.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd určil, že úver poskytnutý žalobcovi na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty, Rámцovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb, uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou CETELEM Slovensko, a.s., Bratislava 9.12.2014 v Novej Bystrici, je bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi okresný súd náhradu trov konania nepriznal. Z vykonaného dokazovania prvoinštančný súd považoval za preukázané, že na základe zmluvy zo dňa 9.12.2014 bol žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 6.000 €, ktorý sa zaviazal splatiť v 60 mesačných splátkach po 149,34 € pri celkovej čiastke k zaplateniu 8.374,80 €. RPMN bola uvedená nesprávne na 14,92%, nakoľko súd pri zadaní vstupných údajov z interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN zistil, že táto v skutočnosti dosahuje 17,95% a celková čiastka splatná spotrebiteľom je 8.960,40 €. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého do celkových nákladov spotrebiteľského úveru patria náklady na poistné ako doplnkovú službu, ktorá súvisí so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Teda pokiaľ bolo v zmluve dohodnuté aj platenie poistenia s poplatkom za poistenie 6,99%, malo byť zahrnuté do celkových nákladov úveru a teda premietnuté do RPMN. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by poistné bolo samostatnou službou, ktorá by nebola podmienkou pre poskytnutie úveru, nakoľko v uvedenej mesačnej splátke vo výške 149,34 € je zahrnutý a skrytý aj poplatok za poistenie vo výške 9,76 €, ktorý bol v zmluve vyjadrený samostatne iba v percentuálnej výške 6,99%. Pokiaľ žalovaný poukazoval na štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, práve z týchto vyplýva, že poistenie bolo podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru, nakoľko je uvedené, že ide o záruku, ktorú bude musieť spotrebiteľ poskytnúť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na uvedené súd zastal názor, že poplatok za poistenie mal byť zahrnutý do celkových nákladov úveru a teda, pokiaľ je z tohto dôvodu v zmluve nesprávne uvedená

ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, je potrebné v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., keď neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Od samého začiatku veriteľ svojvoľne a nekontrolovateľne priraduje splátky spotrebiteľa a určuje, aká časť sa použije na splátky istiny a aká na splátky odmeny veriteľa, pričom spotrebiteľ nemá žiadnu moc skontrolovať, podľa akého kľúča toto veriteľ robí. Možno v tejto súvislosti hovoriť podľa okresného súdu o nekalej obchodnej praktike podľa § 7 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v spojení s ustanovením § 7 ods. 4 a § 8 ods. 3 a 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorých sa za nekalú obchodnú praktiku považuje najmä klamlivé opomenutie konania, za ktoré sa tiež považuje ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal. V tejto súvislosti je potrebné aplikovať aj ustanovenie § 566 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého podľa odseku 2, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Slovenský zákon ide nad rámec Smernice č. 2008/48/ES a celkom jednoznačne požaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere definovala tak splátky istiny ako aj splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje Smernica č. 2008/48/ES, použil by rovnakú terminológiu, v nadväznosti na čo je potrebné ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok, istiny splátok, úrokov splátok, poplatkov, inak sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ i žalobca poukazoval na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018, rozhodnutie nie je účinné voči stranám konania, ani voči súdu, nakoľko na jednu zo strán stranu konania - spotrebiteľa bol vyhlásený konkurz a teda rozhodnutie NS SR nenadobudlo právoplatnosť a ani záväznosť. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP za použitia analógie podľa článku 4 ods. 1 CSP. Žalobcovi napriek úspechu v spore náhradu trov konania nepriznal s tým, že z obsahu spisu nezistil, že by mu účelne vynaložené výdavky v konaní vznikli.

2. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalovaný. Vytýkal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) a f) CSP), pričom percentuálna miera nákladov je v úverovej zmluve vypočítaná správne a v súlade s ustanoveniami Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“). S poukazom na ust. § 2 písm. i) Zákona o spotrebiteľských úveroch uviedol, že ročná percentuálna miera nákladov je závislá na dvoch parametroch, a to na celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a na celkovej výške spotrebiteľského úveru. Z ust. § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne vyplýva, že do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom patria aj náklady na poistné (doplnkové služby) jedine v prípade, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poistnom (o poskytnutí doplnkovej služby), aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Inak povedané, ak uzatvorenie zmluvy o poistnom je fakultatívne, hodnota poistného sa nezapočítava do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Žalovaný listinnými dôkazmi preukázal, že poistné nebolo podmienkou získania spotrebiteľského úveru žalobcom. V tejto súvislosti odkázal na štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a na dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bola uzatvorená medzi zmluvnými stranami. Záver súdu prvej inštancie, že poistné bolo potrebné zahrnúť do výpočtu výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, aj keď nebolo podmienkou poskytnutia úveru za ponúkaných podmienok, je nesprávny a v rozpore s priamym znením Zákona o spotrebiteľských úveroch. To znamená, že súd dospel nielen k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci, ale aj nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy. S odkazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15 namietol i záver súdu o absencii náležitosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd neprihliadol na anuitné splácanie úveru, ktoré bolo dohodnuté v úverovej zmluve, čo vyplýva z nemennej, stabilnej výšky mesačnej splátky z čerpaného úveru a taktiež nemennej úrokovej sadzby. V tejto súvislosti poukazoval na závery Krajského súdu v Trenčíne v obdobných prípadoch a Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.04.2017, sp. zn. 11Co/39/2016. Žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť, žalobu žalobcu zamietnuť, priznať mu nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v plnom rozsahu.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal rozsudok okresného súdu ako správny potvrdiť. Poukázal na to, že uznesením č.k. 22Co/20/2018 zo dňa 05.04.2018 Krajský súd v Prešove prerušil konanie a predložil Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky v súvislosti s aplikáciou rozhodnutia vo veci C 42/15, keďže prax bola nejednotná. Prejudiciálne konanie je vedené na Súdnom dvore Európskej únie pod značkou C-331/18. Ďalej uviedol, že zastáva rovnaký právny názor ako vo viacerých rozhodnutiach vyslovil Krajský súd Prešov aj po vydaní uznesenia Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3Cdo/146/2017 a z 23.04.2018 sp. zn. 4Cdo/211/2017. Pre prípad, že by rozhodnutie Súdného dvora EÚ vo veci C-331/18 nemalo podľa názoru odvolacieho súdu žiadny vplyv na konanie predmetnej právnej veci, žiadal rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu poukázal na to, že s prihliadnutím na zásadu právnej istoty je potrebné a správne vychádzať z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ktorý v obdobných veciach rozhodoval ako dovolací súd, ako jednej z najvyšších súdnych autorít, v danom prípade konkrétne uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.04.2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.02.2018, sp. zn. 3Cdo/146/2017, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.04.2018, sp. zn. 4Cdo/211/2017. Taktiež poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 129/2010 Z.z., zásadu konformného výkladu a skutočnosť, že smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 smernice. Skutočnosť, že úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., bolo transponovať smernicu v celom rozsahu. Žiadal preto rozsudok okresného súdu zmeniť, žalobu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

5. V ďalšom vyjadrení žalovaný k návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 162 CSP uviedol, že takýto návrh nemá oporu v CSP a nie je daný žiaden relevantný dôvod na prerušenie konania.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

7. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam a v časti, v ktorej vyslovil bezúročnosť a bezpoplatkovosť žalovaným žalobcovi poskytnutého úveru na základe zmluvy zo dňa 9.12.2014 z dôvodu nesprávne uvedeného údaja o ročnej percentuálnej miere nákladov v neprospech spotrebiteľa, vec i správne právne posúdil. K uvedenému záveru odvolací súd dospel i napriek skutočnosti, že sa nestotožnil s postupom prvoinštančného súdu, ktorý vyslovil bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru i z dôvodu absencie náležitosti uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (9.12.2014) a to vzhľadom na rozhodovaciu prax najvyššej súdnej autority, ktorou Najvyšší súd SR nepochybne je (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.4.2018 sp. zn. 3Cdo/56/2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.2.2018 sp. zn. 3Cdo/146/2017, ako i uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.4.2018 sp. zn. 4Cdo/211/2017). Za podstatné v tejto súvislosti odvolací súd považoval, že pre vyslovenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru postačuje absencia čo i len jednej z náležitostí vymenovaných v ust. § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), ako i uvedenie nesprávnej ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa (§ 11 ods. 1 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch v platnom znení ku dňu uzatvorenia zmluvy).

8. Napriek námietkam odvolateľa uvedeným v podanom odvolaní, odvolací súd sa plne stotožnil s konštatáciou prvoinštančného súdu uvedenou v odseku 9. písomne vyhotoveného rozhodnutia o tom, že v danom prípade bol údaj o RPMN uvedený nesprávne v neprospech spotrebiteľa, nakoľko do celkových nákladov spotrebiteľského úveru nebol zahrnutý i poplatok za poistenie ako doplnkovú službu. Z formulácie úverovej zmluvy nevyplývalo, že by poskytnutie poistenia ako doplnkovej služby nebolo podmienkou pre získanie spotrebiteľského úveru a že by spotrebiteľ pred uzatvorením zmluvy mal možnosť sa rozhodnúť, či takúto doplnkovú službu prijme alebo nie. V zmluve o spotrebiteľskom úvere bolo priamo dohodnuté platenie poistenia s poplatkom za poistenie 6,99% a v mesačnej splátke vo výške 149,33 € bol zahrnutý aj skrytý poplatok za poistenie vo výške 9,76 €, ktorý bol v zmluve samostatne

vyjadrený iba v percentuálnej výške bez toho, aby mohol žalobca ako spotrebiteľ priamo pri uzatvorení zmluvy získať vedomosť o tom, v akej výške bude poplatok za poistenie premietnutý do mesačnej splátky úveru.

9. V nadväznosti na uvedené, v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozhodnutia zo strany prvoinštančného súdu, z dôvodu, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi stranami 9.12.2014 bola nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., rozsudok okresného súdu ako správny postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. Na návrh žalobcu na prerušenia konania v zmysle ust. § 162 CSP do času rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-331/18 - Pohotovosť neprihliadol, nakoľko predmetný návrh podal žalobca iba pre prípad, ak by predmetné rozhodnutie malo vplyv na konanie v predmetnej právnej veci.

10. Odvolací súd rozsudok okresného súdu, ktorým žalobe žalobcu vyhovel potvrdil s poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. v platnom znení, avšak nie z dôvodu absencie náležitosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. k) predmetného zákona. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-331/18 nemá preto žiaden vplyv a dopad na rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej právnej veci.

11. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, v nadväznosti na čo mu odvolací priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

12. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)